

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   อุดมการณ์และจิตสำนึกของข้าราชการสังกัดกรมการปกครอง
ต่อความสำเร็จในการปฏิรูประบบราชการ

ชื่อผู้เขียน   นางรัชชนิต โอสถิตย์พร

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์	วงษ์บูรณาวิทย์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์	ลดาวัลย์ ณ อยุธยา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรัช	ตระการศิรินนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง อุดมการณ์และจิตสำนึกของข้าราชการสังกัดกรมการปกครอง ต่อความสำเร็จในการปฏิรูประบบราชการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึง 1) จิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่และอุดมการณ์ของข้าราชการปกครอง ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ 2) สาเหตุสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างจิตสำนึกและอุดมการณ์ของข้าราชการปกครอง 3) เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาความค้อยจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการปกครอง โดยได้กำหนดการศึกษาจาก ข้าราชการสังกัดกรมการปกครอง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ ณ อำเภอต่าง ๆ ทุกอำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่ และกำหนดสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้บริหารระดับกลางและระดับสูงของกรมการปกครองทั้งในอดีต และปัจจุบัน

ในเรื่องปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่และอุดมการณ์ของข้าราชการสังกัดกรมการปกครองในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้กำหนดศึกษาเฉพาะปัจจัยสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยศึกษาจาก รายได้ของข้าราชการปกครอง ค่าครองชีพของข้าราชการปกครอง สวัสดิการของข้าราชการปกครอง ระบบคุณธรรมในการเลื่อนขั้นเงินเดือน การโยกย้าย การสอบเลื่อนระดับหรือเลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งระบบคุณค่าทาง

สังคม คือ การยอมรับของผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และสังคมโดยรวม ตลอดจนได้ศึกษาจาก ภาวะการแทรกแซงของนักการเมือง ในด้านการกำหนดนโยบาย การโยกย้าย การเลื่อนระดับ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดกรมการปกครองในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างไว้ และได้ส่งแบบสอบถามไปอีกจำนวน 230 ชุด โดยได้รับกลับคืนมาจำนวน 203 ชุด

ผลการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้ 1) ข้าราชการสังกัดกรมการปกครองในปัจจุบัน ได้ปฏิบัติหน้าที่ เหมาะสม กับความรู้ความสามารถและการอุทิศตน พอสมควร 2) ข้าราชการสังกัดกรมการปกครองยังอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มที่เท่าที่ควร 3) การที่ข้าราชการสังกัดกรมการปกครองดำรงอยู่โดยสุจริต ในภาวะที่มี รายได้ และค่าครองชีพ ตลอดจนสวัสดิการ ดังที่ได้รับในปัจจุบัน นั้น ขึ้นอยู่กับการดำรงตำแหน่ง ระดับชั้นของแต่ละบุคคล และการดำรงอยู่อย่างประมาณตน 4) ในปัจจุบัน ได้มีระบบอุปถัมภ์แทรกแซงอยู่ในระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสังกัดกรมการปกครองมาก ในทุกกระบวนการของการบริหารงานบุคคลของกรมการปกครอง ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบจากการแทรกแซงของระบบอุปถัมภ์ ทำให้ข้าราชการที่ดี และเสียประโยชน์ เกิดขวัญเสีย รู้สึกท้อถอย และไม่มีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ 5) การที่ข้าราชการสังกัดกรมการปกครองไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม จะทำให้เกิดผลกระทบ ต่องาน และหน่วยงาน เป็นอย่างมาก ทำให้เสียภาพลักษณ์ของข้าราชการฝ่ายปกครอง ตัวผู้บังคับบัญชา ตลอดจนครอบครัว 6) ในปัจจุบัน มีการเมืองเข้าแทรกในระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ สังกัดกรมการปกครอง ในทุกกระบวนการของระบบบริหารงานบุคคลของกรมการปกครอง 7) ในปัจจุบันข้าราชการสังกัดกรมการปกครองส่วนใหญ่ยังมีอุดมการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ว่าคนคือผู้ “บำบัตทุกข์ บำรุงสุข” 8) ข้าราชการสังกัดกรมการปกครอง มีจิตสำนึกน้อยลงมาก 9) สภาวะทางเศรษฐกิจของข้าราชการ ตลอดจนระบบอุปถัมภ์ ที่เกิดขึ้นในกรมการปกครอง ทำให้เกิดผลกระทบต่อการจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสังกัดกรมการปกครอง 10) ข้าราชการสังกัดกรมการปกครอง ยอมรับสภาวะที่เกิดจากแนวคิดในการปฏิรูประบบราชการ

Independent Study Ideology and Consciousness of the Government Officials of the Department of Local Administration Towards the Success of the Bureaucratic Reform.

Author Mrs. Thanchanit Osathitporn

M.P.A.

Examining Committee:

Assoc. Prof. Dr. Chakrapand	Wongburanavart	Chairman
Assoc. Prof. Siripong	Ladavalya. Na Ayuthya	Member
Asst. Prof. Pairat	Trakarnsirinont	Member

ABSTRACT

The study entitled "Ideology and Consciousness of the Government Officials of the Department of local Administration Towards the Success of the Bureaucratic Reform" is made with three objectives. It is designed to know 1) the consciousness of duty and ideology of the government officials in their duty performance, 2) the major obstacles to the arousing of consciousness and ideology of the administrative officials, and 3) the suggestions for solving their unconsciousness of duty performance. The study is based on studying the officials of the Department of Local Administration, who are working in all districts of Chiang Mai Province. In addition, in-depth study is made of middle-and high-ranking officials of the Department of Local Administration, in both the past and the present.

As regards, the factors affecting consciousness and ideology of the government officials of the Department of Local Administration in Chiang Mai, refers only to economic, social and political factors which are studied through investigating their income, living cost, welfare, incumbent promotion system, transference, and rank mobility examination. Additionally, social

value system such as the recognition by their boss, subordinates, colleagues, and society are also considered, including the politician's intervening in such administration.

For this study the data are collected from the cohort, which consists of 230 government officials in Chiang Mai, who are affiliated with the Department of Local Administration, for whom 230 sets of questionnaire were sent. Out of them, 203 are returned back.

Results of the study are summarized as follows:

1. At present, the government officials of the Department of Local Administration have performed their duty in accordance with their knowledge and with some sacrifice.
2. The government officials of the Department of Local Administration have not exerted much effort to their duty.
3. The government officials of the Department of Local Administration are still able to live honestly in such a situation as today, depending on personal position, rank, and moderation.
4. At present, there is still a patron-and-client relationship involved in personnel administration system of the Department of Local Administration in every process, which makes a good and deprived official feel upset and discouraged in their duty performance.
5. Those officials of the Department of Local Administration are not socially accepted. Such unacceptance affects their work and their institution, and undermines their image, boss and family,
6. A political involvement in personnel administration system of the government officials in the Department of Local Administration still widely existed in every process.
7. The majority of public officials in the Department at Local Administration still have ideology in duty performance in a sense that they "relieve the ill-fated and provide more happiness".
8. However, statistics indicate that the government officials of the Department of Local Administration have a decreasing trend of their consciousness.

9. Economic status of the government officials as well as patron-and-client system, which existed in the Department of Local Administration, affects their consciousness in duty performance.
10. The government officials of the Department of Local Administration are more likely to accept any change resulting from the bureaucratic reform.